

Geachte fractievoorzitters en Raadsleden West Betuwe,

U bent gevraagd om aanstaande dinsdag een besluit te nemen over het bestemmingsplan Dijkversterking TiWa.

Hierbij verzoek ik u om dat besluit uit te stellen of alleen op voorwaarden akkoord te gaan, omdat de beeldvorming tot nu toe onvolledig is.

Het gaat met name om de vermijdbare schade die het waterschap gaat veroorzaken aan ons zo waardevolle rivierenlandschap en cultuurhistorie.

Dit heeft alles met de gekozen techniek te maken.

Gronddijk versus constructiedijk

U kent waarschijnlijk de smalle Waaldijk bij Neerijnen. In 1995 kwamen mensen op voor het behoud van het mooie landgoed en de uiterwaarden daar, met als gevolg dat het waterschap er een stevige kistdam heeft gemaakt. Dat zijn constructies waardoor de dijk slank kan blijven en er niet of nauwelijks schade wordt aangericht, binnen- en buitendijks.

Anno 2021 komen bewoners weer in actie om onze zo gewaardeerde omgeving te beschermen.

Zie De Gelderlander van vandaag, met als kop **“Goed nieuws voor Heesselt, woede in Ophemert”**.

Acties hebben aan de Donkerstraat in Heesselt geleid tot een ‘heroverweging’ van het waterschap. Een toelichting op die heroverweging werd niet gegeven.

Het waterschap wilde de dijk daar flink naar binnen verbreden (met een steunberm ofwel binnenberm) hetgeen ten koste zou gaan van de tuinen van de kleine arbeiderswoningen daar. Nu komt daar een damwand: een andere dijktechniek. Als je je mond open doet krijg je een damwand.

Bewoners in Ophemert denken aan rechtzaken: is goed gecheckt of de wetgeving w.b. geluidsbelasting in Natura 2000 en stikstof wordt gevolgd? Er is inmiddels contact gelegd met Mobilisation for the Environment en met Natuur en Milieu Gelderland.

En hoe zit het met de Stiltegebieden?

Wat opviel bij de presentaties van het waterschap en gemeente, was dat werd verzwegen dat de gekozen ‘grond dijken-methode’ flink veel schade gaan aanrichten. En dat dat vermeden kan worden. Op het traject TiWa gaat het bijvoorbeeld om 5 dijkhuizen die gesloopt gaan worden en bijna 60 ha natuur die onder het verbrede dijklichaam gaat verdwijnen. Het waterschap gaat daarvan bijna 30 ha compenseren door het buitentalud een natuurbestemming te geven. Schiet de natuur iets op met zo’n benaming?

Het kan gelukkig anders

Ruim eenderde van de Zienswijzen gaat over het dijkontwerp en dat is inderdaad waar het vooral om gaat.

Een klein stukje geschiedenis.

Ik heb met andere bewoners deelgenomen aan het participatieproces van het waterschap omdat ik een sterke dijk wilde waarmee de cultuurhistorie, natuur en landschap behouden zouden blijven.

We zijn in de leer geweest bij 2 experts, ingenieurs van het waterschap op het gebied van dijkenbouw.

Met hen hebben we de technieken verkend, hetgeen uiteindelijk geleid heeft tot 'De Ideale Rivierdijk' (DIR). Het waterschap heeft geoordeeld dat DIR een "goed en toepasbaar plan" is.

Er is een animatie gemaakt van De Ideale Rivierdijk, een variant op de kistdam van Neerijnen, zie <https://youtu.be/z-o8ZAbP5IY>

Een alternatief dat

- zorgt voor behoud van landschap, huizen, tuinen, bomen etc.
- veiliger, toekomstbestendiger en duurzamer is dan een gronddijk (een gronddijk gaat 50 jaar mee, een constructiedijk 100)
- een oplossing is tegen kwel en piping, en beter bestand is tegen extreem hoogwater, maar ook tegen erosie door extreme droogte
- de verkeersveiligheid bevordert met een recreatief pad op de buitenteen/buitendijkse beheersstrook (in tegenstelling tot de opmerking van mevrouw Breij: "er is geen ruimte voor een wandel/fietspad")
- de binnendijkse steunberm en dito beheersstrook onnodig maakt
- veel meer voordelen biedt zoals sociaal draagvlak

Maar wat schrijft het waterschap in de Nota van Antwoord (Zienswijze 74)?

DIR wordt met aantoonbaar ondeugdelijke 'argumenten' buiten de procedure geplaatst, terwijl we juist willen dat DIR in de procedure meegaat en serieus onderzocht en doorgerekend wordt op kosten en baten. Voor het waterschap betekent de procedure 'einde gesprek': ze willen niet meer over DIR met ons spreken. Waartoe dient dan een participatieproces?

Het waterschap heeft wel toegezegd dat ze DIR landelijk gaan aankaarten voor innovatief onderzoek en een MKBA, maar dat zal over de dijkversterking over 20 of 30 jaar gaan, want dan zal de dijk wel weer op de schop gaan. Gaat het waterschap serieus werk maken van DIR als ze in de Nota van Antwoord NEE zeggen tegen dit alternatief?

In de Nota van Antwoord staat ook:

- de gronddijk wordt beoordeeld als "het meest duurzaam en robuust". *Dit wordt niet onderbouwd; wij hebben DIR gepresenteerd bij Martijn Looijer van het Deltacommissariaat, die zei dat DIR "ongetwijfeld veiliger" is dan een gronddijk*
- "het ruimtebeslag kan niet verder verkleind worden". *Dat kan dus wel (met als voorbeeld Heesselt.*
- landschapsplannen zijn "mogelijk op onderdelen inmiddels achterhaald"

Belangrijke bijlagen

1. Opiniestuk voor de krant

Een goed leesbaar artikel van ons Bewonersinitiatief

2. Een boeiend interview met Aart Kusters (15 minuten)

Aart is ex-wethouder van de Gemeente Neerijnen. Hij heeft de schade van de vorige dijkversterking meegemaakt en ziet hetzelfde of erger nu weer gebeuren. Allemaal onnodig en doodzonde. Voor de beeldvorming.

<https://www.youtube.com/watch?v=v9gVeMVhW2Y>

3. Artikel van Wout Woltz, oud hoofdredacteur NRC, over de communicatie door het waterschap

Graag willen we een en ander uitgebreid mondeling toelichten en onderbouwen.

Met vriendelijke groet,

Namens Bewonersinitiatief De Ideale Rivierdijk